

Kocasının İkamet Ettiği Konut Dışında Kocasına İlişkin Bir Başka Konuta Girerek, Yerleştiği Belirtilen Kişinin Eylemi 3091 S. Yasada Ön Görülen Anlamda Fuzuli İşgal Değildir

T.C.

DANIŞTAY

10. Daire

Esas: 1996/8952

Karar: 1998/6885

Tarih: 22.12.1998

ÖZET: 6570 s. Kanun kapsamındaki "damlı yapılara" ait 3091 s. Kanun uygulamasında fuzuli işgal hali olup olmadığının saptanması gerekir. Olayda kocasının ikamet ettiği konut dışında kocasına ilişkin bir başka konuta girerek, yerleştiği belirtilen davacının bu eylemi 3091 s. Yasada ön görülen anlamda fuzuli işgal olmadığından, bu konuda idari karar verilemez. Uyuşmazlık genel hükümlere göre adli yargı yerinde çözülmesi gerekir.

(3091 sayılı MTÖK. m. 1, 3) (743 sayılı MK. m. 152) (6570 sayılı GMKHK. m. 12) (Taşınmaz

Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Yasanın Uygulama Şekli ve Esaslarına Dair Yön. m. 15)

KARAR METNİ:

Temyiz Eden (Davacı) : ...

Vekili: Av.: ...

Karşı Taraf (Davalı) : ... Kaymakamlığı

İstemin Özeti: 3091 s. Kanun uyarınca davacının müdahalesinin önlenmesi yolunda verilen kararın iptali istemiyle açılan davanın reddine karar veren İzmir 1. İdare Mahkemesi'nin 5.3.1996 gün ve E:1993/1023, K:1996/129 s. kararının, davacı tarafından temyizden incelenip, bozulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti: Savunma verilmemiştir.

D.Tetkik Hakimi: Hüseyin Özgün

Düşüncesi: Davacının kocasının ikamet ettiği konut dışında, kocasına ilişkin bir başka eve girerek, yerleşmesi suretiyle ortaya çıkan uyuşmazlık 3091 s. Kanun kapsamına girmediğinden, bu Kanuna dayanılarak işlem tesisine olanak bulunmamaktadır.

Bu itibarla şikayetçi başvurusunun mülki amirce reddi gerekirken, davacının müdahalesinin önlenmesi yolunda 3091 s. Kanuna dayanılarak tesis edilen işlemin iptali gerektiğinden, davanın reddi yolunda verilen mahkeme kararının bozulması gerektiği düşünülmüştür.

Danıştay Savcısı: Öcal Beningtan

Düşüncesi: İleri sürülen bozma nedenleri, 2577 s. İdari Yargılama Usulü Yasasının 49. maddesinin 1 numaralı bendinde ön görülen sebeplerden hiçbirisine girmediğinden, temyiz isteğinin reddi ile hukuka ve usul hükümlerine uygun bulunan, idare mahkemesi kararının onanması gerekeceği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onuncu Dairesince gereği düşünüldü:

Dava, davacının kocasının ikamet ettiği konutun dışında, satılmak üzere inşa edildiği belirtilen, yine kocasına ilişkin bir başka konuta girerek, yerleşmek suretiyle fuzulen işgal

ettiğinden bahisle 3091 s. Kanun uyarınca müdahalesinin men'i yolunda verilen işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

İzmir 1. İdare Mahkemesince, 3091 s. Yasa'nın 1. maddesinde, yasa'nın amacının taşınmaz mallara yapılan tecavüz ve müdahalelerin, idari makamlar tarafından önlenmesi suretiyle tasarrufa ait güvenliğin ve kamu düzeninin sağlanması olduğu, aynı Yasa'nın 3. maddesinde de taşınmaz mala yapılan tecavüz veya müdahalenin önlenmesi için, yetkili makamlara başvurmaya, o taşınmaz malın zilyedinin birden fazla olması halinde içlerinden birinin yetkili olduğunun hükme bağlandığı. Medeni Kanun'un 152. maddesinde de kocanın, evlilik birliğinin başkanı olduğu, evin seçiminin, karı ve çocukların uygun şekilde bakımının kocaya düştüğünün belirtildiği; dosyanın incelenmesinden davacının şikâyetçinin nikâhlı eşi olduğu, eşinin açtığı boşanma davasının reddedildiği, ayrı yaşadıkları, davacının, eşinin ikamet ettiği konut dışında, ticari amaçla eşinin yaptırdığı bir başka konuta girmek suretiyle, yerleştiği, kocasının şikayeti üzerine de dava konusu işlemin tesis edildiğinin anlaşıldığı, bu durum karşısında da kocasının seçtiği evde oturması gerekirken, kocasına ilişkin bir başka eve kocasından habersiz yerleşen davacının işgalinin haklı bir dayanağı bulunmadığından, müdahalesinin önlenmesi yolundaki dava konusu işlemde de hukuka aykırılık görülmediği gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Davacı, hukuka aykırı olduğunu öne sürdüğü anılan mahkeme kararının temyizen incelenip, bozulmasını istemektedir.

Mahkeme kararında da belirtildiği gibi, 3091 s. Yasayla taşınmaz mallara yapılan tecavüz veya müdahalelerin, idari makamlar tarafından önlenmesi suretiyle tasarrufa ait güvenliğin ve kamu düzeninin sağlanması amaçlanmıştır. İdari makamlar tarafından taşınmaz mal üzerindeki hakimiyet ve tasarruf esas alınarak zilyetliğin korunmasına yönelik kararlar önlem niteliğinde olduğundan, bu makamlar tarafından verilecek kararlar da bu yasada gösterilen esaslar ve idareye tanınan yetkilerle sınırlıdır. Davada müdahalede bulunulduğu öne sürülen taşınmaz 6570 s. Kanun kapsamında bir "damlı yapı" olduğundan konunun taşınmazın niteliğinin ve davacı ile şikâyetçi arasındaki hukuki ilişkinin dikkate alınarak tetkiki gerekmektedir. "Damlı Yapılarla" ilgili 3091 s. Kanun uygulaması, 6570 s. Yasa'nın 12. maddesindeki yollama hükmü sebebiyle farklı özellik taşımaktadır. Belediye örgütü olan yerlerle, iskele, liman ve istasyonlardaki gayrimenkullerin (musakkam olmayanlar hariç) kiralanmaları konusunu düzenleyen 6570 s. Yasa'nın 12. maddesinde, bu kanun kapsamındaki taşınmaz mallara yönelik fuzuli işgallerin idari yolla önlenmesi ön görülmüştür. Dolayısıyla anılan kanun kapsamındaki taşınmaz mallarla ilgili 3091 s. Kanun uygulamasında fiili zil yediğın değil, fuzuli işgal hali olup olmadığının saptanması gerekmektedir. Fuzuli işgalin varlığından söz edilebilmesi

için de "damlı yapının" hiçbir hukuki nedene dayanmadan, sahibinin izni dışında eylemli durum yaratılarak işgali gerekmektedir. 3091 s. Yasa'nın uygulanması esaslarını düzenleyen ynetmeliğın 15. maddesinde de damlı yapılarda bu kanunun uygulanabilmesinin taşınmazın fuzulen işgal edilmiş olmasına bağlı olduğu belirtildikten sonra fuzuli işgal de bir taşınmazın sahibinin izninin ve rızasının olmaksızın, hukuki bir bağlantı kurmadan davalı bir yapıya eylemli bir durum yaratarak kendiliğinden girme durumu olarak tanımlanmıştır. Olayda da davacının kendisini şikâyet eden kocasıyla ayrı yaşamalarına karşın, hukuken karı-koca olmaları nedeniyle kocasına ilişkin bir başka eve girmek suretiyle yerleşmesini yukarda n görülen anlamda fuzuli işgal saymaya olanak bulunmamaktadır. Bu itibarla, karı-koca arasında doğan ve 3091 s. Kanun kapsamına girmeyen uyuşmazlığın genel hükümlere göre adli yargı yerinde özümlenmesi, bu konuda mülki amire yapılan şikâyetin de bu nedenle reddedilmesi gerektiğinden, yapılan şikâyet üzerine davacının müdahalesinin önlenmesi yolunda tesis edilen işlemden ve bu işlemin iptali istemiyle açılan davanın reddine ait mahkeme kararında hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan sebeplerle 2577 s. Yasa'nın 49. maddesi uyarınca davacının temyiz isteminin kabulüne İzmir 1. İdare Mahkemesi'nin 5.3.1996 gün ve E:1993/1023, K:1996/129 s. kararının bozulmasına, dosyanın yeniden bir karar verilmek üzere anılan mahkemeye gönderilmesine 22.12.1998 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Kaynak: DKD. Sayı 100 s: 519

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: etin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 ankaya ANKARA